

The Commissioner of Income-tax v. M/s. Goyal Oil Mills, Ludhiana
(Dhillon, J.)

(22) ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 97 ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੁਨ - ਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) (£ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।] 15 (1 ਦੇ ਐਕਟ। ਵਿਵਾਦ ((d :)iis, 1 ਇਸ ਲਈ, ਵੱਧ-ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(23) ਝਗੜਾ (e) ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨਵੰਬਰ/ਦਸੰਬਰ, 1965 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ। ਸ੍ਰੀ ਬਹਿਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਨਵੰਬਰ/ਦਸੰਬਰ, 1965" ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਦਸੰਬਰ, 1965 ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੋਸਤ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਭਾਰਤ ਛੱਡਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਭਗ ਢਾਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਯਾਦ ਰੱਖੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਉਸ ਰਵਾਨਗੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦਸੰਬਰ, 1965 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਸੀ।

(24) ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਵਾਬਾਂ ਲਈ, ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐੱਸ.-ਜੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਡੀ. ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਜੇ. ਜੇ.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

M/S ਇਗੋਇਲ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1965 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 48।

7 ਮਈ 1970 ਈ.

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)—ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2(ii) ਅਤੇ 10(2) (XV)- ਮੁਲਾਂਕਣ- ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ

The Commissioner of Income-tax v. M/s. Goyal Oil Mills, Ludhiana
(Dhillon, J.)

ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ।

ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ—ਅਹਾਤੇ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅੱਗ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ—ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ—ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਖਰਚੇ—ਕੀ ਧਾਰਾ 10(2) (ii)-ਸ਼ਬਦ “ਅਹਾਤੇ” ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ—ਕੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ -ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਖਰਚੇ - ਕੀ ਧਾਰਾ 10(2) (XV) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ-

ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚ.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (ii) ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2) (ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਅਹਾਤੇ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸੰਜੋਗ। ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚੱਲ ਹੈ! ਜਾਇਦਾਦ, ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਧਾਰਾ 10(2) (ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) (XV) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿੱਧੀ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਣਗੇ। ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਖਰਚ, ਜੋ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਇਹ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)

• ਏ

5478/63-64 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ # ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ ('ਬੀ') ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1961-62:-

1. . ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੈ। 16,954 ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਸੀ?
2. ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੈ। ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚੇ ਗਏ 5,995 ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਸੀ?

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਬੀਐਸ ਗੁਪਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ ।

ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ, ਐਸਕੇ ਹੀਰਾਜੀ, ਬੀਕੇ ਝਿੰਗਨ ਅਤੇ ਐਸਕੇ ਪਿਪਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

BS D HILLON, J.—(1) ਇਹ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਸਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੇਲ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਸਾਧੂ ਰਾਮ, (2) ਮਾਧਵ ਲਾਲ, (3) ਰਾਮ ਦਿਆਲ ਅਤੇ (4)।) ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ। ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਚਾਰ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਧਵ ਲਾਲ ਨੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਰਾਮ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਤੋਂ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਸੀ। 3,000/- ਅਜਿਹਾ ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਫੈਕਟਰੀ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ 9 ਨਵੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਸਾਧੂ ਰਾਮ, (2) ਮਾਧਵ ਲਾਲ, (3) ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਅਤੇ (4) ਮੰਗਲ। ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਦਾ ਭਰਾ ਸੈਣ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਰਾਮ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਉਕਤ ਫਰਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ 9 ਨਵੰਬਰ 1957 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟਿਡ ਹੈ। ਭਾਈਵਾਲੀ ਡੀਡ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 17, 18 ਅਤੇ 19 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“17. ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗੀ। 6,000/- ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ - ਇਸਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਡਿੰਗ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਮਨੀ ਵਜੋਂ, ਭਾਵ। ਰੁ. 3,000/- ਸਾਲਾਨਾ ਲੀਜ਼ ਮਨੀ ਵਜੋਂ ਐਲ. ਨਥੂਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਐਲ. ਬਿਜੈਲਾਲ ਅਤੇ ਐਲ. ਰਾਮਦਿਆਲ ਪੁੱਤਰ ਐਲ. ਗਣੇਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਅੱਧੇ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰੁਪਏ। 3,000/- ਇਸਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਭਾਵ, ਕੁੱਲ ਲੀਜ਼ ਮਨੀ ਰੁਪਏ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, i ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ 6,000/- ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

18. ਕਿ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਇਸ ਦੇ ਪੁਰਜੇ ਟੁੱਟਣ, ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

19. ਕਿ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ 11 ਮਈ 1960 ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਦੋ ਕਮਰਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਨੇ ਰੁ. ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ 16,954/- ਅਤੇ ਰੁ. ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵਿੱਚ 5,995/-। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਨੇ 11 ਮਈ 1960 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਲਈ ਕੁਝ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(3) ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਰੋੜੀ ਵਜੋਂ ਕਲੇਮ ਕੀਤਾ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ

The Commissioner of Income-tax v. M/s. Goyal Oil Mills, Ludhiana
(Dhillon, J.)

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਖਰਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਪੂੰਜੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 'ਤੇ ਹੋਏ ਖਰਚੇ ਸਬੰਧੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਖਰਚੇ ਪੂੰਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਖਰਚੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2) (ii) ਅਤੇ 10(2)(xv) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ: -

(4)) ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਰੁ. 16,954/- ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੋੜਨ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਸੀ?

(2) ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ. 5,995/- ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਟੌਤੀ ਸੀ?

(4) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਵਸਥੀ। con ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। 16,954/- ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ + ਉਸ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਦੋਵੇਂ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਅਤੇ 10(2)(xv) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2)(ii) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਅਹਾਤੇ' ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਜਨਰਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2)(xv) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

(5) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ, ਯਾਨੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਇਸਦੇ ਪੁਰਜ਼ੇ ਟੁੱਟਣ, ਐਕਸੈਸ ਸੇਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਕਿਰਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਨੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਮਾਰਤ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2)(v) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਪਟੇਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਆਮ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਫੋਰਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹੈ। 'ਅਹਾਤੇ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਚਲਣਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਧਾਰਾ 10(2)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿੱਧਾ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ xv) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ, ਜਿਸ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਜਾਂ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਨਲ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਖਰਚੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਹੈ, ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਮਾਰਤ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਸਮੇਤ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ। ਮਾਚੀਨਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਖਰਚਾ, ਜੋ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੋਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਖਰਚ ਹੈ। ਲੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2)(xv) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਧਵ ਲਾਲ ਵੀ ਅੱਧੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਡੇਵ ਦੇ ਹਿੱਸਾਬ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ, ਪੂੰਜੀ ਖਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਇਕਾਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮਾਧਵ ਲਾਲ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫਰਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੋਹਰੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਵਜੋਂ 6,000 ਸਾਲਾਨਾ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਆਮਦਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗੀਦਾਰ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਕਿ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰਮ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਫਿਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

The Commissioner of Income-tax v. M/s. Goyal Oil Mills, Ludhiana
(Dhillon, J.)

(8) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1, ਕੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ? 16,954/- ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਟੌਤੀ ਸੀ, ਦਾ ਜਵਾਬ - ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ।

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

M/S ਸਟੈਂਡਰਡ ਡਾਈਗ ਅਤੇ ਫਿਨਿਸ਼ਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 364.

7 ਮਈ 1970 ਈ.

ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਐਕਟ (1952 ਦਾ XIX) — ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ia) ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ (d) ਅਨੁਸੂਚੀ

I—ਧਾਗੇ ਜਾਂ ਫੈਬਰਿਕ ਦੀ ਰੰਗਾਈ—ਕੀ ਮੈਨੂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ—ਨਿਰਮਾਣ ਅਦਾਰੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ—ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੋ—ਧਾਗੇ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕਸ ਨੂੰ ਰੰਗਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਰੁੱਝੀ ਸਥਾਪਨਾ—ਚਾਹੇ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿਚ “ਟੈਕਸਟਾਈਲ” ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਗੇ ਜਾਂ ਫੈਬਰਿਕ ਦੀ ਰੰਗਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਣ ਉਤਪਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਗੇ ਜਾਂ ਫੈਬਰਿਕ ਨੂੰ ਰੰਗਣ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (IA) ਵਿੱਚ “ਨਿਰਮਾਣ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦਾ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਤੀਵਿਧੀ. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਸਥਾਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦ ਅੱਗੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਨੂ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਲੋੜ ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਦੇ ਮੈਨੂ ਫੈਕਟਰ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੈ (Para 7)

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਦੇ (ਡੀ) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਟੈਕਸਟਾਈਲ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ